

§. 86.

Poněvadž leží ledviny ve vrstvě vaziva pod pobřišnicí, budiž vrstva tato vždy, jak daleko toho potřeba, rozříznuta a odloupnuta, při čemž hned viděti jest, zdali ledviny pravidelně leží čili nic. Po tom se ohledá vazivé pouzdro, do něhož jest ledvina zabalena a udá se: z jaké hmoty jest; jak jest pevné a houževné; zdali jest v něm příliš sádra nahromaděno; jsouli v něm výpotky, jak mnoho jich jest a jaké jsou povahy; jestli v pouzdře neb v okolní sklípkovatině rozlita krev nebo moč.

Nežli se počnou vyšetřovati ledviny samé, ať byly vyňaty i s pouzdem vazivým nebo bez něho, náleží pokaždé odkrýti dříve krevnice ledvinové a močovody a pak dle další potřeby vyšetřování řídit.

Když se udává, jak se ledviny shledaly, potřebí přede vším dle pravidel o syrovatečných blanách vůbec udaných vyšetřiti vlastní pouzdro ledviny: zdali jest lesklé, hladké, kalné, ztloustlé, útlé, pevné, rovné či hrbolaté; dále se snadně nebo z tíží sloupnouti; zdali do jeho tkaniny aneb mezi ní a povrch ledviny jsou uloženy výpotky aneb jestli tam rozlita krev.

Při ledvinách samých budiž hleděno: jsouli tu obě, neboli snad jedna schází, aneb jestli obě ledviny v jednu srostly, při čemž se samo sebou rozumí, žeby v případnosti této druhé ledvina měla kromobyčejné položení. Aby se ustanovilo, jak jsou ledviny veliké, náleží udati, jak se obě k sobě mají a nalezneli se, že jich přibýlo aneb ubylo, hledána buď toho příčina, a budiž zevrubně popsáno, jak se tkanina změnila, jaké asi z toho vznikly proměny tvaru, ač nepocházejí tyto proměny, což se často stává, z toho, že jsou ledviny od přirozenosti na více laloků rozděleny. Protož buďtež všeliké výpotky, patvorky, boubelky, vředy ve hmotě korové a trubečnaté, i talovitost a mrtnatost tkaniny ledvinové vyšetřeny; budiž zřetel brán: jak se má hmota korová k trubečnaté; jak jest krevnatá, křehká, tuhá; jestli její hmoty příliš mnoho, příliš málo aneb zdali vymizela; jestli na povrchu hladká, nerovná hrbolatá, laločnatá neb šterbinatá. Na povrchu řezu, kterýžto se stane, když se celá ledvina prořízne, náleží dále ohledati látku trubečnatou: jaká jsou tílka bradavkovitá; jaké jsou trubičky močové, jsouli značně rozšířeny a naplněny močem, hlenem, poblanicí, slutinami močovými. Při vyšetřování kalíšků močových, močojemu a močovodu, kterýžto vychází jedním neb více rameny z močojemu, budiž hleděno: zdali močovod běží rovně nebo křivolace; jak široké jsou kalíšky a močojemy, totiž jsouli na způsob měchýřovitých vaků rozšířeny a jak velice; jestli hmota bradavková i ostatní hmota ledvin, počínajíc od výkrojku ledvinního, vymizelá; aneb zdali a jak velice světlosti jejich ubývá scvrknutím aneb tím, že blány jejich zmozolovatěly aneb srůstem. Také budiž udáno: co v nich obsaženo, zdali moč, výpotky, krev, usedlina aneb hrubší slitiny močové; jaká jest blána, slizná, zdali nakypřená, neobyčejně pevná, krevnatá; máli na povrchu svém a ve